

UTEBE-IKPE KE MBUQTIDEM

Ñwed Mbon Rome 8:1-39

OYQHQ UKPEP-ÑKPQ 353

Eke Ikpọ Owo

IKQ IBUOT: “Mmọdo sia ema ekeda mbuqtidem enam ikpe etebe nnyin, nnyin imenyene emem ye Abasi oto ke Qbọñ nnyin Jesus Christ. Ndien oto ke Enye ke nnyin ikasaña ke mbuqtidem iduk ke itie mfọn eke nnyin idade ke esit, imonyuñ ibure mbure ke idori-enyin ubọñ Abasi” (Ñwed Mbon Rome 5:1, 2).

I. Mme Ufọn Emi Edude Ke Utebe-Ikpe

1. Ubiom-ikpe iduhe aba ke uwem mmọ emi edude ke Christ Jesus, Ñwed Mbon Rome 8:1; John 3:18; 1 John 3:20-24
2. Christ Jesus anam owo Abasi emi ama akamana obufa qbọhọ ibet idiok-ñkpọ ye mkpa, Ñwed Mbon Rome 8:2-4; John 5:24; 8:32; Ñwed Mbon Galatia 5:1
3. Esit obukidem, sia añwanade-ñwana ye Abasi, inyeneke odudu ndinam ñkpọ ke esit owo emi enyenede utebe-ikpe, Ñwed Mbon Rome 8:5-8; Ñwed Mbon Ephesus 4:17; Titus 1:15, 16; 1 John 2:15, 16
4. Spirit Abasi ye Jesus Christ emi eduñde ke esit idem, ọnọ obufa uwem, Ñwed Mbon Rome 8:9-13; 2 Ñwed Corinth 5:17; Ñwed Mbon Galatia 2:20; Ñwed Mbon Ephesus 3:17-19

II. Uwem Eke Spirit

1. Adaña owo nte Spirit Abasi adade mmọ usuñ, mmọ oro edi nditọ Abasi, Spirit onyuñ etie ntiense, Ñwed Mbon Rome 8:14-17; John 1:12; Ñwed Mbon Galatia 4:4-7; 1 John 5:6, 10
2. Oyọhọ mbuqtidem ke Jesus Christ ye ñkop-uyo ke mme item Esie da idorenyin nsinsi uwem esin ke esit owo emi onimde ke akpanikọ, Ñwed Mbon Rome 8:18-25; 5:21; John 11: 25, 26; 1 John 5:11, 12
3. Spirit Abasi anam mkpe-ubọk ọnọ ndisana ikọt Abasi nte asañade ye uduak Abasi, Ñwed Mbon Rome 8:26,27
4. “Kpukpru ñkpọ esaña ọtọ kiet enam ufọn enọ mmọ eke emade Abasi:” Ñwed Mbon Rome 8:28-30; 2 Ñwed Corinth 4:17; Mme Hebrew 12:11; 1 Peter 4:12, 13
5. “Edieke Abasi adade ye nnyin, anie edikeme ndibiọñ nnyin?” Ñwed Mbon Rome 8:31-34; Mme Hebrew 13:6; 1 Peter 3:13; 1 John 4:4

III. Nditọ Abasi Emi Enyenede Erikan

1. Ke kpukpru ñkpọ uwem emi, ata owo Abasi ọdọdiọñ akan, Ñwed Mbon Rome 8:35-37; Luke 10:19; 1 John 5:4
2. Ñkpọ eke odude ke emi, mme ñkpọ eke edidide ikemeke ndidianare nnyin ke ima Abasi, Ñwed Mbon Rome 8:38, 39; 2 Ñwed Timothy 1:12; Jude 24

SE EKPEPDE EBAÑA

Ke Mbuqtidem

Ke ini Jesus ọkọdọhọde Nicodemus ete: “Ke akpanikọ ke ndọhọ fi nte, Edieke owo mitọñọke ntak imana, enye ikemeke ndikut Obio Ubọñ Abasi,” andikara mme Jew ama ọdọhọ ete, “Ñkpọ emi ekeme didie ndiwọrọ?” (John 3:3, 9). Edi ọkpọsọñ ñkpọ owo obukidem ndifiok mme utom Spirit Abasi. Ñwed Abasi etiñ ọnọ nnyin ete: “Edi owo eke minyeneke Spirit ibọhọ mme ñkpọ Spirit Abasi: koro mmọ edide ndisime ñkpọ ke enyin esie: enye inyuñ ikemeke ndifiok mmọ, koro edi Spirit ekpep owo edomo mmọ efiok” (1 Ñwed Corinth 2:14).

Ntre ata owo Abasi otim okut ete ke ufɔn iduhe ke ndiyom ndifiok kpukpru usuñ ye mme ido Abasi ke ndida mme enɔ emi Abasi onimde ɔnɔ uduot owo nnyene. Ke ibɔrɔ emi ekenode ekpeme ufok-ɱkpokɔbi obio Philippi, emi enye okobupde ete “Mme ete, nnyene ndinam nso man enyaña mi?” ikot Abasi ema ebɔrɔ ete, “Buot idem ye Ɔbɔñ Jesus, ndien eyenyaña fi ye ufok fo” (Utom Mme Apostle 16:30, 31).

Ata mbuotidem ke Jesus Christ anyaña owo osio ke ubiom-ikpe ye idiok-ɱkpɔ, onyuñ ɔnɔ idaha ndida ke iso Abasi ye utebe-ikpe; edi Mbet ke Ñwed Mbon Rome ibuot itiaita otim anam añwaña ete, man owo etre ndinyene ubiom-ikpe, enye ikemeke ndisaña ke mbumek obukidem ye mme udɔñ-itɔñ ɱkpɔ ererimbot, edi enyene ndisaña ke nda-usuñ Spirit Abasi ye Ikɔ Abasi. Uduak Abasi ndifak owo ɔkɔkɔñɔ ke uwa Eyen Esie emi abiatde idiok-ɱkpɔ ke obukidem onyuñ ebererede usuñ edinen ido Jesus Christ, emi onyuñ edide uyuhɔ ke idem mmɔ oro misañake ke obukidem, edi esañade ke Spirit.

Usua Emi Otode Ekikere Obukidem

Enam ekikere iba emi misañake kiet ke Ñwed Mbon Rome 8:8 eñwaña, oro edi ekikere ɱkpɔ Spirit emi otode edimana obufa mme utebe-ikpe ke mbuotidem, ye akpanikɔ ke abaña ekikere ɱkpɔ obukidem emi edide nda-mmana uduot ye uwem idiok-ɱkpɔ. Edikere ɱkpɔ obukidem edi ndiñwana ye Abasi, “koro utɔ esit oro misukke ibuot inɔ ibet Abasi, minyuñ ikemeke ndisuk ibuot.” Edikere ɱkpɔ obukidem edi mkpa ɔnɔ ukpɔñ. Owo emi odude uwem nte ekikere obukidem adade enye usuñ, oro edi, owo emi osuk anamde mme idiok-ɱkpɔ, odu ke obukidem inyuñ ikemeke ndinem Abasi esit; koro idiok-ɱkpɔ edi oruñ nsɔñ-ibuot, ke ntre ikemeke ndisuk ibuot nnɔ Abasi.

Ke ini owo enyenede utebe-ikpe oto ke mbuotidem, enye eyetre ndinam idiok-ɱkpɔ, koro Abasi ɔnɔnɔ odudu ndidu uwem emi okoñde akan mme ɱkpɔ oro. Uduak Abasi idighe ndifumi, ndidip, ndifuk, mme ndinyime idiok-ɱkpɔ ke uwem nditɔ Esie, edi ndinɔ mmɔ odudu ndidu uwem emi minamke aba idiok-ɱkpɔ. “Afo eyenyuñ osio Enye enyiñ JESUS, koro edi Enye eyenyaña ikot Esie osio ke mme idiok-ɱkpɔ mmɔ” (Matthew 1:21). Abasi idaha “mme anam idiok-ɱkpɔ emi ekotde idem mmɔ nditɔ Abasi” nte nditɔ Esie.

Ke ini oro ɔbode erinyaña, enɔ akani oruñ mme idiok-ɱkpɔ akamba unan ke usuñ nte midiyakke ɔsɔp emenere ibuot aba; edi ke awarade mme onyuñ ebighide, enye eyeda mfina edi, ibɔhɔke edibede enye efep ofuri-ofuri. Ekɔñ “akani owo” oro ye Christ, edi enye eyedomo ofuri ukeme esie ndisuhɔre ke krɔs oro. Owo emi amanade obufa enyene ndika mbine Abasi man anam enye asana; oro edi, man edibede akani oruñ idiok-ɱkpɔ, kpa uduot Adam esio efep oto ke eritɔñɔ ntak nda Iyip Jesus nyet esit. Eyen Abasi oro ndien eyenyene edisana esit. “Akani owo” oro akpa ke ini edinam asana ndien eyen Abasi odu ɔyɔhɔ uwem erikan.

Ekikere Eke Spirit

“Edieke Christ odude ke esit mbufo.” Christ ke esit mbufo edi idiɔñɔ utebe-ikpe eke mbuotidem emi ebode eto obufa emana. Ke ebiet efen ke Ñwed Abasi, edɔhɔ ete: “Edieke owo odude ke Christ, ema ebɔt enye obufa; ɱkani ɱkpɔ ema ebe efep: sese, emekabare edi mbufa” (2 Ñwed Corinth 5:17). Emi edi udomo emi owo ekemedede ndida mbiere idaha mfɔn emi enye adade. Ke ini efakde owo esio ke mme idiok-ɱkpɔ esie, oto ke edinam enye amana obufa, Spirit Christ oduk ke esit onyuñ oduñ do. Owo oro ikemeke aba ndisin esit, mme ndinam mme idiok-udɔñ obukidem, kpa nte akpa-mkpa mikemeke ndinam mme ido mme odu-uwem; edi anditiene-Christ ekere onyuñ osuk ibuot ɔnɔ mme ɱkpɔ Spirit Abasi. Ndikere ɱkpɔ eke Spirit edi uwem ye emem, ndien obufa uwem emi enyene akwa utip. “Edieke Spirit Abasi emi akanamde Jesus eset ke mkpa oduñde ke esit mbufo, Enye emi akanamde Christ Jesus eset ke mkpa eyenyuñ anam ikpɔhidem mbufo emi enyenede ndikpa edu uwem oto ke Spirit Esie emi oduñde ke esit mbufo” (Ñwed Mbon Rome 8:11).

Mbet oro owut ete ke ɱkoñ-ɱkoñ idaha mfɔn anditiene-Christ emi idighe se owo osimde ke ukeme idem esie. Spirit Abasi edi anditeme kpukpru nti mme anditiene-Christ, Jesus ke Idemesie ada onyuñ owut mmɔ usuñ. “Adaña owo nte Spirit Abasi adade mmɔ usuñ, mmɔ oro edi nditɔ Abasi.” “Mbufo

ikasañake ñkpọ ye Christ ke ini oro, ikonyuñ inyeneke udeme ke obio Israel, inyuñ idi isen ye mme ediomi eke edade mme uñwọñ Abasi edi; inyeneke idorenyin, inyuñ ifiọkke Abasi ke ererimbot. Edi ke emi, ke Christ Jesus, ema enam mbufo, emi ekedade nsan-nsan ke ini oko, esaña ekpere ke Iyip Christ” (Ñwed Mbon Ephesus 2:12, 13). Eda mme andinim ke akpanikọ esin ke ubon Abasi enyuñ enam mmọ edi mme enyene udeme ke Abasi, enyuñ etiene Christ enyene udeme ye Enye. Spirit Abasi etie ntiense ye Spirit ata eyen Abasi ke ndisọñọ utibe edinam emi.

Mbio Emi Ema Ekedomo

Anditiene-Christ eyedi enyene-udeme ye Christ, “Koro ana nte nnyin ima ikut ndutuhọ ye Enye, iyenyuñ ida ubọñ ye Enye.” Ke ofuri Ñwed Abasi, etim ewut ke akpanikọ ete ke ikọt Abasi enyene ndidi mmọ emi ebede ke ukut ye nnanenyin ye ukọbọ. Emi ekedi se ikadade itie ke ñtọñ utom mme Mbet, ñko akpanikọ emi ke osuk akaka iso tutu ke emi; eyenyuñ osuk edi ntre tutu Jesus emen Ufọk Abasi Esie aka Heaven. Enam efiọk ete ke Heaven edi ebiet emi etimde enim enọ mme mmọ eke etimde mmọ idem, ndien Abasi awak ndida usuñ idomo ntim ikọt Esie idem mbaña nsinsi utip ye ebiet iduñ mmọ. Usua ererimbot ke abaña mfọn Abasi ye ndutuhọ ye ukut esiwak ndidi ntak emi eyen Abasi esiyomde ebiet-iduñ esie ke heaven. “Ke ntak emi esit iduḡḡ nnyin; edi okposuk edi nte ikpohidem nnyin ataharede, idem nnyin emi odude ke esit-esit ke akabare edi obufa ke usen ke usen. Koro mfefere ukut nnyin, emi midibighike-bighi, ọḡḡḡ anam nnyin inyene nsinsi ubọñ, eke okponde odobi” (2 Ñwed Corinth 4:16, 17).

“Edi imọfiọk ite kpukpru ñkpọ esaña ọḡ kiet enam ufọn enọ mmọ eke emade Abasi, kpa mmọ emi ekotde nte ekemde ye uduak Esie.” Abasi ọmọfiọk esit nditọ Esie kiet-kiet, Enye onyuñ ọfiọk ñko mme oruk idomo emi owo kiet-kiet ekemede ndisọñ nda ke esit. Enye ikemeke ndiyak baba ñkpọ kiet otibe ọḡ nditọ Esie emi enye midinḡḡ odudu emi ekemde ndida nyọ ñkpọ oro. Mbiomo owo Abasi ke ndusuk ini, etie nte ñkpọ eke odobide akan nte owo oro ekemede ndibiom; idomo ke ata ediwak ini etie nte okpon akan nte owo ekemede ndiyọ; ekeme nditie nte ñkpọ eke ikpa-enyọñ okimde onyuñ odobide nte utin midikemeke aba nditọñ ntak nsiaha; edi Abasi osuk ada ke akpanikọ, Ikọ Esie inyuñ ikemeke ndikpu. Ke utọ ini ntem, eyen Abasi ekeme ndikere ete ke imọ inyeneke ukeme ndibọñ akam; edi edieke enye edibetde onyuñ eseme ke iso Jehovah, erikan eyetiene edem ke utit mfina oro. “Kpa ntre ñko ke Spirit onyuñ anyaña mmem-idem nnyin: koro nnyin mifiọkke ndibọñ akam nte nnyin ikpọbọñde: edi Spirit ke Idem Esie anam mkpe-ubọk ọḡ nnyin ye mmum eke owo mikemeke nditiñ” (Ñwed Mbon Rome 8:26).

Mbemiso Ifiọk Abasi

Ñwed Mbon Rome 8:29, 30; edi mme ufañ ñwed ke Ikọ Abasi emi eneni odude, edi ke mmọ, Mbet emi owut usuñ nte Abasi adade anam ñkpọ, usuñ emi nsio-nsio idaha ọyḡḡ erinyaña, ọḡḡḡde ke obufa emana tutu osim ọyḡḡ ubọñ, nte esañade kiet ye eken. Mbet emi ama ewet ñwed ọḡ esọk mbon Rome emi edide Mmọ-oko (Gentile). Mme Jew ekekere ete ke mmimọ idi mme ndimek ikọt Abasi, ñko ke Abasi ikemeke ndifọn ido ye idut mme ubon eñwen, mme ndikot mmọ oro ete enam ñkpọ Esie. Edi Spirit ama edemere Mbet emi ndiwet nte ke Abasi ke mbemiso ifiọk Esie, ama ọḡḡḡ ete ke mme Jew eyesin Jesus Christ nte Andinyaña mmọ, ndien ñko ke ikot Esie eyeka etiene Mmọ-oko (Gentile) ke idaha eke edikponde akan nte akananam edide, ndikot mmọ ndinam ñkpọ nnọ Enye ke Eti-Mbuk Jesus Christ. (Mme ñkpọ emi ekebede, enyuñ edude, edinyuñ edide ke iso, kpukpru edu ukem-ukem ke nsinsi ye Abasi; ke ntre ikọ emi edḡḡde ete “mbem-iso ifiọk Abasi” edi ke akpanikọ ntiñ-ñwut ikọ emi edade eyarade ọyḡḡ ifiọk Abasi, ke ndida ndomo ye ibio ifiọk eke owo enyenede).

“Peter emi edide Apostle Jesus Christ, ewet ñwed emi ọḡ esọk mmọ emi esuanade eduñọ ke Pontus ye Galatia ye Cappadocia, ye Asia, ye Bithynia; emi Abasi Ete ekemekde, mmọ nte asañade ekekem ye mbem-iso ifiọk Esie” (1 Peter 1:1, 2). Abasi ama ebem iso ọfiọk Mmọ-oko (Gentile), ndien Enye okot mmọ man ekabare enyene mbiet Eyen Esie. Mmọ-oko (Gentile) (emi enyenede unen ye odudu edimek ndiyere ikot Abasi, mme nditre ndinam oro) emi ekeyerede ikot Abasi, ekpọñde mme idiọk-ñkpọ ye mme idiọk usuñ mmọ, ema enyene utebe-ikpe. “Mmọ eke ekotde ewak, edi mmọ eke

emekde iwakke.” (Matthew 22:14). Mmọ eke Abasi etebede mmọ ikpe eyenyene ubọñ ke edikem ini, ke mmọ esuk esọñọde eda ke utebe-ikpe mmọ, enyuñ ekọride ke ifiọk Ọbọñ Jesus.

Edi etie ubiọñ ediomi ke uduak erinyaña ke Mbet emi okotim etiñ abaña ke mme ufañ ñwed emi, man owo kiet-kiet ada ifet eke Ọbọñ ọñọde ańwam idemesie. Abasi omonim usuñ erinyaña ye mme uńwam eke edotde owo ekededi ndida mbọ utebe-ikpe, edi owo enyene utom emi anade enye anam. Nsinsi ubọñ owo kiet-kiet, mme nsinsi nsobo esie ọkọñọ ke ido nte enye adade etiene Abasi ke utibe uduak erinyaña emi Abasi onimde.

Ima Emi Ọbọpde Adian

Nte Mbet emi osuk ekerede mme ñkpọ emi, etie nte ñkpọ eke kọp idaresit esie ọyọhọde ọduọhọ ndien itoro ke esit esie inyeneke utit. Ke uńwam emi Spirit ọñọde nditiñ ikọ, enye ada ikọ item esie ọkọsuñọ ke ndikpe ye mme owo mbaña erinyaña emi Abasi ọñọde uduot owo ke mfọn. “Anie edidianare nnyin ke ima Christ?” Paul ama abat ediwak ñkpọ ererimbot emi ekemedede ndinam ndusuk owo eduọ ekpọñ usuñ Abasi, edi enye osuk ọdọhọ ete, ke kpukpru ñkpọ emi, “nnyin imakan, inyuñ idọdiọñ ikan oto ke Enye emi akamade nnyin.” Paul ama ọfiọk koro enye ama ebe ke kpukpru ñkpọ emi onyuñ ọwọrọ ye erikan. Abasi iteñeke owo enyin. Ke Enye ọñọde owo kiet erikan ada osim Heaven, Enye emekeme ndida kpukpru owo emi edide etiene Enye nsim ke Heaven.

Ibuot ñwed emi etre ye mme ikọ eriti emi: “Koro mmotim mbure mfiọk nte, mkpa ye uwem, ye mme angel ye mbọñ, ye ñkpọ eke edude ke emi, ye ñkpọ eke edidide, ye mme odudu, ye ukoñ ye utuñọ, ye ñkpọ efen ekededide eke ebotde, idikemeke ndidianare nnyin ke ima Abasi, emi odude ke Christ Jesus Ọbọñ nnyin.” Kpa ye asua ukpọñ ye mme ñkpọ-ndik eke owo mikwe, emi owo Abasi ekpenyenede ndińwana ye enye, idikemeke ndidianare ata owo Abasi ñkpọñ Christ, koro idorenyin erikan mmọdo ọñọ mmọ emi ebuọtde idem ye Abasi. Ke ini enyañade owo, nte enye enyene nsinsi ubọhọ? Baba ñkpọ kiet eke Mbet asiakde ikemeke ndidianare owo ke Christ! Owo emi enyañade enyene nsinsi ukpeme adaña nte enye osuk ọsuhọde ke ubọk Christ, oro edi adaña nte enye osuk emekede ndinam uduak Abasi. Edi owo ekededide ke idem esie ekeme ndisio idemesie ke ubọk Christ mfep.

MME MBUME

1. Mme anie edi oruk owo emi minyeneke aba ubiom-ikpe idiọk-ñkpọ?
2. Nso ke ndisaña “ke Spirit” ọwọrọ? Ndisaña “ke obukidem” onyuñ ọwọrọ nso?
3. Nso iditibe inọ mmọ emi ekerede ñkpọ obukidem?
4. Nso idi utip mmọ emi ekerede ñkpọ Spirit?
5. Mme anie edi nditọ Abasi?
6. Owo ekeme didie ndikabare ndi kiet ke otu nditọ Abasi?
7. Anie ańwam ndisana ikọt Abasi ke ini mmọ ebọñde akam? Ke nso usuñ?
8. Nam ikọ emi ọyọhọ: “Edieke Abasi adade ye nnyin,…”
9. Anie owo, mme nso ñkpọ ikeme ndidianare anditiene-Christ ke ima Christ?